

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-10-23

Druk nr 3027

Warszawa, 8 lutego 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o wykonaniu Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, w zakresie współpracy w sprawach karnych.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o wykonaniu Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, w zakresie współpracy w sprawach karnych¹⁾

Art. 1. Z zastrzeżeniem art. 2, we współpracy w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, w zakresie określonym w części trzeciej Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony (Dz. Urz. UE L 149 z 30.04.2021, str. 10), stosuje się:

- 1) przepisy Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony;
- 2) odpowiednio przepisy mające zastosowanie w stosunkach z państwami członkowskimi Unii Europejskiej – w zakresie nieuregulowanym w pkt 1.

Art. 2. 1. Przekazanie obywatela polskiego do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej jest możliwe na podstawie nakazu aresztowania, o którym mowa w Umowie wymienionej w art. 1.

2. Przekazanie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić pod warunkiem, że czyn, którego nakaz dotyczy, nie został popełniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ani na polskim statku wodnym lub powietrznym oraz stanowił przestępstwo według prawa Rzeczypospolitej Polskiej lub stanowiłby przestępstwo według prawa Rzeczypospolitej Polskiej w razie

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji służy stosowaniu Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony (Dz. Urz. UE L 149 z 30.04.2021, str. 10) i decyzji Rady (UE) 2021/689 z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, oraz Umowy między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie procedur bezpieczeństwa na potrzeby wymiany i ochrony informacji niejawnych (Dz. Urz. UE L 149 z 30.04.2021, str. 2), na mocy której Umowa ta weszła w życie.

popelnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zarówno w czasie jego popelnienia, jak i w chwili wpłynięcia nakazu.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa w zakresie swojej regulacji ma służyć stosowaniu Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli i Londynie dnia 30 grudnia 2020 r. (Dz. Urz. UE L 149 z 30.04.2021, str. 10). Natomiast warunkiem wejścia w życie przedmiotowej Umowy o handlu i współpracy było przyjęcie przez Radę decyzji (UE) 2021/689 w dniu 29 kwietnia 2021 r., a która jest formalnie źródłem zobowiązań wynikających z tejże Umowy.

Podstawy ekstradycji po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej

Do czasu wyjścia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej ekstradycja z Polski do Zjednoczonego Królestwa była prowadzona na podstawie europejskiego nakazu aresztowania. Po opuszczeniu Unii Europejskiej przez Zjednoczone Królestwo ekstradycja prowadzona jest na podstawie Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, sporządzonej w Brukseli i Londynie dnia 30 grudnia 2020 r. (dalej: „Umowa o handlu i współpracy” lub „Umowa”).

Wydawanie osób (przekazywanie) zostało uregulowane postanowieniami Umowy o handlu i współpracy. Kwestię tę reguluje Część trzecia – Współpraca organów ścigania i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, Tytuł VII – Przekazywanie (art. 596–632 Umowy). Przewidziany w Umowie system ekstradycji między państwami członkowskimi a Zjednoczonym Królestwem jest oparty na mechanizmie wydawania osób na podstawie nakazu aresztowania, a mające zastosowanie przepisy są w istocie powtórzeniem przepisów decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi (Dz. Urz. UE L 190/1 z 18.07.2002, str. 34) (dalej: „decyzja ramowa ws. ENA”).

Artykuł 599 Umowy o handlu i współpracy (Zakres stosowania) określa czyny, w przypadku których może zostać wydany nakaz aresztowania oraz przesłanki umożliwiające odmowę wydania osoby. Zgodnie z art. 599 ust. 3 Umowy państwo może odmówić wykonania nakazu aresztowania i wydania wskazanej w nim osoby, powołując się m.in. na wyjątek ze względu na obywatelstwo, uregulowany w art. 603 Umowy.

Artykuł 603 Umowy stanowi, że:

„1. Nie można odmówić wykonania nakazu aresztowania na podstawie tego, że osoba, której dotyczy nakaz, jest obywatelem państwa wykonującego nakaz.

2. Zjednoczone Królestwo i Unia, w imieniu któregośkolwiek z jej państw członkowskich, mogą powiadomić Specjalny Komitet ds. Współpracy Organów Ścigania i Wymiarów Sprawiedliwości, że ich obywatele nie będą przekazywani lub że zezwolenie na ich przekazanie będzie udzielane jedynie po spełnieniu ściśle określonych warunków. Powiadomienia opierają się na przesłankach związanych z podstawowymi zasadami lub praktyką wewnętrznego porządku prawnego Zjednoczonego Królestwa lub państwa, w którego imieniu dokonano powiadomienia. W takiej sytuacji Unia, w imieniu któregośkolwiek z jej państw członkowskich lub Zjednoczonego Królestwa, w zależności od przypadku, może powiadomić Specjalny Komitet ds. Współpracy Organów Ścigania i Wymiarów Sprawiedliwości w rozsądnym terminie po otrzymaniu powiadomienia drugiej Strony, że wykonujące nakaz organy sądowe państwa członkowskiego lub Zjednoczonego Królestwa, w zależności od przypadku, mogą odmówić przekazania swoich obywateli temu państwu lub że przekazanie jest dozwolone jedynie po spełnieniu ściśle określonych warunków.”.

Polska zdecydowała się skorzystać z wyjątku ze względu na obywatelstwo, a to z uwagi na treść art. 55 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który brzmi:

„Art. 55. 1. Ekstradycja obywatela polskiego jest zakazana, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 2 i 3.

2. Ekstradycja obywatela polskiego może być dokonana na wniosek innego państwa lub sądowego organu międzynarodowego, jeżeli możliwość taka wynika z ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowej lub ustawy wykonującej akt prawa stanowionego przez organizację międzynarodową, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem, pod warunkiem że czyn objęty wnioskiem o ekstradycję:

- 1) został popełniony poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz
- 2) stanowił przestępstwo według prawa Rzeczypospolitej Polskiej lub stanowiłby przestępstwo według prawa Rzeczypospolitej Polskiej w razie popełnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zarówno w czasie jego popełnienia, jak i w chwili złożenia wniosku.

3. Nie wymaga spełnienia warunków określonych w ust. 2 pkt 1 i 2 ekstradycja mająca nastąpić na wniosek sądowego organu międzynarodowego powołanego na podstawie ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowej, w związku z objętą

jurysdykcją tego organu zbrodnią ludobójstwa, zbrodnią przeciwko ludzkości, zbrodnią wojenną lub zbrodnią agresji.

4. Ekstradycja jest zakazana, jeżeli dotyczy osoby podejrzanej o popełnienie bez użycia przemocy przestępstwa z przyczyn politycznych lub jej dokonanie będzie naruszać wolności i prawa człowieka i obywatela.

5. W sprawie dopuszczalności ekstradycji orzeka sąd.”.

Z powołanego przepisu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wynika, że wydanie obywatela polskiego na wniosek innego państwa jest możliwe wyłącznie na zasadzie wyjątku, jeżeli możliwość taka wynika z:

- ratyfikowanej przez Polskę umowy międzynarodowej lub
- ustawy wykonującej akt prawa stanowionego przez organizację międzynarodową, której Polska jest członkiem,

oraz po spełnieniu dodatkowych przewidzianych w powołanym przepisie warunków.

Tymczasem, skoro Umowa o handlu i współpracy została zawarta wyłącznie przez UE (państwa członkowskie nie są samodzielnymi stronami tej Umowy), nie może być ona uznana za umowę ratyfikowaną przez Polskę w rozumieniu art. 55 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W konsekwencji, zgodnie ze złożonym Zjednoczonemu Królestwu przez UE powiadomieniem, na podstawie art. 603 ust. 2 oraz art. 690 ust. 1 Umowy obywatele polscy nie są przez Polskę wydawani na podstawie postanowień Umowy. Powiadomienie to brzmi następująco:

„In accordance with Article 603(2) the Republic of Poland declares that the Polish nationals will not be surrendered” (Zgodnie z art. 603(2) Rzeczpospolita Polska oświadcza, że obywatele polscy nie będą wydawani).”

Uregulowanie kwestii wydawania osób w Umowie zawartej przez UE oznacza, że wydawanie osób w stosunkach pomiędzy państwami członkowskimi UE a Zjednoczonym Królestwem należy obecnie do wyłącznej kompetencji UE. Chociaż Polska (podobnie jak inne państwa członkowskie) nie jest samodzielną stroną Umowy, jest związana jej postanowieniami jako państwo członkowskie UE (stosownie do art. 216 ust. 2 TFUE). Zawarcie przez Polskę ze Zjednoczonym Królestwem odrębnej od Umowy UE umowy dwustronnej, która regulowałaby kwestie wydawania osób pomiędzy Polską z Zjednoczonym Królestwem, prowadziłoby do naruszenia wyłącznej kompetencji zewnętrznej UE, której granice wyznacza art. 3 ust. 2 TFUE. Zgodnie z tym przepisem Traktatu, UE ma wyłączną kompetencję do zawarcia umowy

międzynarodowej w zakresie, w jakim jej zawarcie może wpływać na wspólne zasady UE lub zmieniać ich zakres. Wspólne zasady UE w rozumieniu art. 3 ust. 2 TFUE stanowi obecnie także Umowa o handlu i współpracy, na którą bilateralna umowa pomiędzy państwem członkowskim UE a Zjednoczonym Królestwem, gdyby została zawarta, bez wątpienia wywierałaby wpływ.

W obszarach wyłącznej kompetencji UE państwa członkowskie mogą działać wyłącznie z upoważnienia UE (por. art. 2 ust. 1 TFUE). Tymczasem UE nie upoważniła państw członkowskich do samodzielnego regulowania ze Zjednoczonym Królestwem kwestii wydawania osób w umowach dwustronnych, niezależnie od Umowy zawartej przez samą UE. Możliwość zawierania takich umów nie została przewidziana ani w samej Umowie ani w decyzji Rady w sprawie podpisania Umowy o handlu i współpracy w imieniu UE. Dla porównania, wspomniana decyzja upoważnia państwa członkowskie do zawierania ze Zjednoczonym Królestwem umów dwustronnych dotyczących szczegółowych kwestii objętych Umową wyłącznie w obszarach transportu lotniczego, współpracy administracyjnej w zakresie ceł i VAT oraz zabezpieczenia społecznego, z zastrzeżeniem określonych w tej Umowie warunków.

Ponieważ kwestia wydawania osób w stosunkach pomiędzy państwami członkowskimi UE a Zjednoczonym Królestwem należy obecnie do wyłącznej kompetencji zewnętrznej UE, nie jest możliwe uregulowanie tego zagadnienia w umowie dwustronnej zawartej pomiędzy Polską a Zjednoczonym Królestwem.

W celu wykonania obowiązku ekstradycji własnych obywateli, o którym mowa w art. 603 ust. 1 Umowy, niezbędne jest zatem przyjęcie ustawy (w przeciwieństwie do Umowy – jednostronnego aktu krajowego), o charakterze czysto technicznym, ograniczonej do odesłania do właściwych postanowień Umowy dotyczących wydawania osób pomiędzy UE a Zjednoczonym Królestwem. Jako ustawa wykonująca akt prawa stanowionego przez organizację międzynarodową, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem, ustawa niniejsza pozwoli na stosowanie tych postanowień przez Polskę z poszanowaniem zakazu wynikającego z art. 55 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Podobne rozwiązanie zostało przyjęte w celu zapewnienia w polskim porządku prawnym skuteczności postanowień Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE dotyczących okresu przejściowego, które przewidywały, że w okresie przejściowym (1 lutego – 31 grudnia 2020 r.) w myśl prawa UE i w myśl przepisów krajowych wdrażających to prawo Zjednoczone Królestwo zasadniczo traktowane było nadal jak państwo członkowskie UE. Także w

przypadku Umowy o wystąpieniu (zawartej wyłącznie przez UE), mając na uwadze konstytucyjny zakaz wydawania obywateli polskich oraz restrykcyjny charakter wyjątków od tego zakazu, konieczne było stworzenie ustawowej podstawy prawnej umożliwiającej stosowanie w okresie przejściowym decyzji ramowej ws. ENA. Podstawę do stosowania decyzji ramowej ws. ENA w okresie przejściowym ustanowiono ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o okresie przejściowym, o którym mowa w Umowie o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. U. poz. 1516).

Projektowane regulacje

Art. 1 pkt 1 projektu ustawy wskazuje przepisy regulujące dopuszczalność i tryb przeprowadzania ekstradycji do Zjednoczonego Królestwa. Jednocześnie przepis ten służy usunięciu mogących się pojawić w praktyce wątpliwości odnośnie do tego, czy Umowa o handlu i współpracy może być stosowana wprost, co jest niezbędne z uwagi na zasadę pewności prawa (art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

Art. 1 pkt 2 projektu ustawy potwierdza prawidłowość dotychczasowej praktyki, zgodnie z którą w postępowaniu w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych na podstawie umów, których stroną jest Unia Europejska, w braku precyzyjnej regulacji krajowej stosuje się odpowiednio lub w drodze analogii przepisy dotyczące współpracy prawnej w ramach Unii Europejskiej, jeśli jest to niezbędne do zapewnienia rzeczywistej skuteczności danej umowy. Stosowanie „odpowiednie” oznacza, że gdy przepis dotyczy zakresu danego zagadnienia:

- 1) stosuje się go wprost bez żadnych zmian do zakresu innego zagadnienia;
- 2) stosuje się go z pewnymi zmianami do zakresu innego zagadnienia;
- 3) nie może być w ogóle stosowany do zakresu innego zagadnienia ze względu na bezprzedmiotowość lub sprzeczność z przepisami ustanowionymi dla tego innego zagadnienia.

Podkreślić również należy, że przepis ten nie dotyczy jedynie procedury karnej zawartej w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.), dalej jako „k.p.k.”, ale również innych aktów normatywnych regulujących różne kwestie istotne dla sądownictwa. Można wśród nich wskazać np. ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, z późn. zm.) mającej zastosowanie przy wykonywaniu orzeczenia przepadku, które może być przekazane na podstawie umowy. Innym przykładem jest ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. –

Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, z późn. zm.), regulująca tzw. policję sesyjną, mogącą mieć zastosowanie w trakcie posiedzenia sądowego w przedmiocie objętym zakresem umowy. Stąd niecelowe i niezasadne jest enumeratywne wskazanie w art. 1 pkt 2 poszczególnych przepisów z uwagi na obawę pominięcia niektórych z nich.

W art. 2 projektowanej ustawy wprost i jednoznacznie określone zostały warunki, pod jakimi obywatel polski może być wydany do Zjednoczonego Królestwa. Wprowadzenie tego przepisu do ustawy jest niezbędne pomimo zawartego w art. 1 pkt 2 ustawy odesłania do rozdziału 65b k.p.k., w tym m.in. do art. 607p § 2 k.p.k. Przepis ten normatywnie odzwierciedla art. 55 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Polskie powiadomienie zostanie częściowo cofnięte tak, aby wynikało z niego, że przekazanie obywatela polskiego do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na podstawie nakazu aresztowania, o którym mowa w Umowie o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, może nastąpić pod warunkiem, że czyn, którego nakaz dotyczy, nie został popełniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ani na polskim statku wodnym lub powietrznym oraz stanowił przestępstwo według prawa Rzeczypospolitej Polskiej lub stanowiłby przestępstwo według prawa Rzeczypospolitej Polskiej w razie popełnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zarówno w czasie jego popełnienia, jak i w chwili wplynięcia nakazu. Przekazanie jest niedopuszczalne, jeżeli dotyczy osoby podejrzanej o popełnienie bez użycia przemocy przestępstwa z przyczyn politycznych lub jego dokonanie będzie naruszać wolności i prawa człowieka i obywatela.

Częściowe cofnięcie polskiego powiadomienia ekstradycyjnego jest prawnie dopuszczalne. Zgodnie z art. 690 ust. 4 Umowy powiadomienie dotyczące „wyjątku ze względu na obywatelstwo” można wycofać w każdym czasie. Stosownie do art. 4 Umowy wykładni jej przepisów dokonuje się w dobrej wierze na podstawie ich zwykłego rozumienia w ich kontekście oraz w świetle celu Umowy, zgodnie ze zwyczajowymi zasadami wykładni międzynarodowego prawa publicznego, w tym zasadami skodyfikowanymi w Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów sporządzonej w Wiedniu w dniu 23 maja 1969 r.

Powiadomienie, o którym mowa w art. 603 ust. 4 Umowy, to jednostronne oświadczenia jej stron mające na celu wyłączenie lub zmianę skutków prawnych art. 603 ust. 1 Umowy w odniesieniu do stron Umowy, w tym w odniesieniu do danego państwa członkowskiego UE. W

związku z tym normy prawa międzynarodowego odnoszące się do zastrzeżeń do traktatów mają zastosowanie również do oświadczeń derogacyjnych i opcyjnych, o których mowa w Umowie o handlu i współpracy, w tym do zawiadomienia dotyczącego wyjątku ze względu na obywatelstwo przy wykonywaniu nakazu aresztowania (por. art. 2 ust. 1 lit. d Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów).

Zgodnie z art. 22 Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów, o ile traktat nie stanowi inaczej, zastrzeżenie może zostać wycofane w dowolnym momencie. Zgodnie z § 2.7.7. Poradnika praktycznego dotyczącego zastrzeżeń do traktatów z 2011 r. przyjętego przez Komisję Prawa Międzynarodowego ONZ na jej sześćdziesiątej trzeciej sesji w 2011 r. i przedłożonego Zgromadzeniu Ogólnemu ONZ jako część sprawozdania Komisji z prac tej sesji (A / 66 / 10, pkt 75), opublikowanej w „Yearbook of the International Law Commission” 2011, t. II część druga – takiego wycofania oświadczenia można dokonać w całości lub w części.

W związku z tym częściowe wycofanie powiadomienia, o którym mowa w art. 603 (ograniczenie zakresu wyjątku dotyczącego obywatelstwa), jest prawnie dopuszczalne w każdym czasie. Tylko ewentualne rozszerzenie zakresu wyjątku ze względu na obywatelstwo przy wykonywaniu nakazu aresztowania na podstawie Umowy o handlu i współpracy byłoby równoznaczne ze złożeniem „nowego powiadomienia” i byłoby dopuszczalne tylko w terminie przewidzianym w art. 630 Umowy (tj. w okresie trzech miesięcy poprzedzających piątą rocznicę wejścia w życie Umowy o handlu i współpracy, a następnie co każde pięć lat, pod warunkiem, że nastąpi wtedy spełnienie warunków określonych w art. 603 ust. 2 Umowy o handlu i współpracy).

Z powyższych względów w art. 3 projektu proponuje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie trzech miesięcy od dnia jej ogłoszenia, co zapewni wystarczająco dużo czasu na złożenie stosownego powiadomienia oraz przygotowanie do jej stosowania po stronie organów krajowych.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej na podstawie § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597). Projekt nie został przedstawiony innym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z wymogiem art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Uprawnione podmioty nie wyraziły zainteresowania pracami nad projektem.

OSR projektu nie był oceniany w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348). W celu spełnienia wymogu, o którym mowa w § 42 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt ustawy zostanie skierowany do Koordynatora OSR przed przedłożeniem dokumentu do rozpatrzenia przez Radę Ministrów. OSR projektu uzyskał pozytywną ocenę Centrum Analiz Strategicznych KPRM.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o wykonaniu Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, w zakresie współpracy w sprawach karnych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marcin Warchoń, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu sędzia Katarzyna Naszczyńska, Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego, Katarzyna.Naszczynska@ms.gov.pl tel. 22 5212645</p>	<p>Data sporządzenia 09.06.2021 r. 11.01.2022 r. 17.11.2022 r.</p> <p>Źródło Inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UC96</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przed opuszczeniem Unii Europejskiej przez Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej ekstradycja między Polską a Zjednoczonym Królestwem była prowadzona na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, który miał być prostą procedurą załatwianą między organami sądowymi. Instytucja ta nie miała źródła w umowie międzynarodowej. Obecnie kwestię tę reguluje Umowa o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, w zakresie współpracy w sprawach karnych sporządzona w Brukseli i Londynie dnia 30 grudnia 2020 r. (dalej: „umowa”).

Zgodnie z art. 55 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej ekstradycja obywatela polskiego jest dopuszczalna, jeżeli możliwość taka wynika z ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowej lub ustawy wykonującej akt prawa stanowionego przez organizację międzynarodową, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem.

Umowa nie spełnia tego kryterium, gdyż została zawarta wyłącznie przez Unię Europejską i państwa członkowskie nie są jej stronami, nie może więc być przez Polskę ratyfikowana. Polska nie może również zawrzeć ze Zjednoczonym Królestwem umowy dwustronnej, gdyż naruszyłoby to kompetencję wyłączną UE. Konieczna jest więc interwencja legislacyjna w postaci ustawy o wykonaniu umowy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Art. 1 projektowanej ustawy wskazuje przepisy regulujące dopuszczalność i tryb przeprowadzania ekstradycji do Zjednoczonego Królestwa. Jednocześnie usuwa wątpliwości dotyczące tego, czy umowa może być stosowana wprost oraz potwierdza dotychczasową praktykę, zgodnie z którą w postępowaniu w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych na podstawie umów, których stroną jest Unia Europejska, w braku precyzyjnej regulacji krajowej stosuje się odpowiednio lub w drodze analogii przepisy dotyczące współpracy prawnej w ramach Unii Europejskiej, jeśli jest to niezbędne do zapewnienia rzeczywistej skuteczności danej umowy.

Art. 2 zawiera warunki ekstradycji obywatela polskiego do Zjednoczonego Królestwa. Będzie ona mogła nastąpić pod warunkiem, że czyn, którego nakaz dotyczy, nie został popełniony na terytorium Polski ani na polskim statku wodnym lub powietrznym oraz stanowił przestępstwo według prawa polskiego lub stanowiłby przestępstwo według prawa polskiego w razie popełnienia na terytorium Polski. Ekstradycja będzie niedopuszczalna, jeśli będzie dotyczyła osoby podejrzanej o popełnienie bez użycia przemocy przestępstwa z przyczyn politycznych lub jej dokonanie będzie naruszać wolności i prawa człowieka i obywatela. Przepis ten będzie dotyczył zarówno procedury karnej zawartej w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.), ale również innych aktów normatywnych regulujących różne kwestie istotne dla sądownictwa.

Art. 3 projektu przewiduje, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie trzech miesięcy od dnia jej ogłoszenia, co zapewni wystarczająco dużo czasu na złożenie stosownego powiadomienia oraz przygotowanie do jej stosowania po stronie organów krajowych. Powiadomienia to jednostronne oświadczenia stron umowy mające na celu wyłączenie lub zmianę skutków prawnych art. 603 ust. 1 umowy w odniesieniu do stron umowy, w tym w odniesieniu do danego państwa członkowskiego UE. Zgodnie z art. 22 Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów, o ile traktat nie stanowi inaczej, zastrzeżenie może zostać wycofane w dowolnym momencie. W związku z tym częściowe wycofanie powiadomienia (ograniczenie zakresu wyjątku dotyczącego obywatelstwa) jest prawnie dopuszczalne w każdym czasie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja ze względu na stopień jej szczegółowości nie była poddawana analizie prawnoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt												
Grupa	Wielkość	Źródło danych										Oddziaływanie
Sądy powszechne	376, w tym: sądy apelacyjne – 11, sądy okręgowe – 47, sądy rejonowe – 318.	Ministerstwo Sprawiedliwości										Rozpatrywanie spraw o ekstradycję obywateli polskich do Zjednoczonego Królestwa.
Obywatele polscy, co do których występują wnioski o ekstradycję do Zjednoczonego Królestwa.	Liczba osób jest trudna do oszacowania. W 2020 r. do Polski wpłynęły 363 wnioski o przekazanie osoby ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania.	Ministerstwo Sprawiedliwości										Możliwość ekstradycji obywateli polskich do Zjednoczonego Królestwa.
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji												
<p>Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), jak również skierowany bezpośrednio do podmiotów (organizacji) zajmujących się problematyką praw obywatelskich z 14-dniowym terminem zgłaszania uwag.</p> <p>W toku konsultacji nie zgłoszono uwag do zaproponowanych w projekcie rozwiązań.</p>												
6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z 2022 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
budżet państwa	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
JST	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
pozostałe jednostki (oddzielnie)	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Wydatki ogółem	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
budżet państwa	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
JST	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
pozostałe jednostki (oddzielnie)	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Saldo ogółem	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
budżet państwa	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
JST	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
pozostałe jednostki (oddzielnie)	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie generować skutków finansowych dla budżetu państwa.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2022 r.)	duże przedsiębiorstwa	---	---	---	---	---	---	---
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	---	---	---	---	---	---	---
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	---	---	---	---	---	---	---
	(dodaj/usuń)	---	---	---	---	---	---	---
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstępiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24, 974 i 1570).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze	Wprowadzenie możliwości ekstradycji obywateli polskich do Zjednoczonego Królestwa.						
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze	Brak wpływu.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
X nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy				
Komentarz: Wprowadzenie możliwości ekstradycji obywateli polskich do Zjednoczonego Królestwa.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Brak wpływu.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe			☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Wpływ na sądy został omówiony w pkt 4.						

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Efekty wejścia w życie projektowanych rozwiązań będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

RAPORT Z OPINIOWANIA I KONSULTACJI PUBLICZNYCH

Projekt ustawy o wykonaniu Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, w zakresie współpracy w sprawach karnych, sporządzonej w Brukseli i Londynie dnia 30 grudnia 2020 r. (UC96)

Projekt ustawy został poddany opiniowaniu oraz konsultacjom publicznym.

Niniejszy raport został sporządzony na podstawie § 51 ust. 1 i 2 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin Pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. 1006 i 1204). Zawiera on podsumowanie konsultacji publicznych oraz opiniowania ww. projektu ustawy.

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych

Celem opiniowania i konsultacji publicznych było zapewnienie zainteresowanym podmiotom i organizacjom, możliwości wyrażenia opinii na temat.

Projekt ustawy o wykonaniu Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, w zakresie współpracy w sprawach karnych, sporządzonej w Brukseli i Londynie dnia 30 grudnia 2020 r. (UC96) w dniu 27 sierpnia 2021 r. został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania. Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” w celu zapoznania się z nim przez wszystkie zainteresowane podmioty. Ponadto, projekt został przesłany niżej wymienionym instytucjom w oddzielnej korespondencji mailowej.

W ramach konsultacji publicznych skierowano zaproszenie do przedstawienia stanowisk do 26 podmiotów na 14 dni.

Zaproszenie w ramach konsultacji publicznych skierowano do następujących podmiotów:

1. Amnesty International Polska
2. Ars Legis – Stowarzyszenie im. Św. Iwo Helory – Patrona Prawników,
3. Brytyjsko-Polska Izba Handlowa
4. Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć
5. Fundacja Dies Mei
6. Fundacja Panoptykon
7. Fundacja Polskie Towarzystwo Prawnicze OPUS IURIS,
8. Fundacja Watch Dog Polska
9. Helsińska Fundacja Praw Człowieka
10. Krajowa Rada Radców Prawych
11. Krajowy Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Ad Rem”,
12. Naczelna Rada Adwokacka
13. Niezależne Stowarzyszenie Prokuratorów „Ad Vocem”

14. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych
15. Polski Związek Pracodawców Prawniczych
16. Porozumienie Samorządów Zawodowych i Stowarzyszeń Prawniczych
17. Rada Dialogu Społecznego
18. Radomskie Stowarzyszenie Prawników
19. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw
20. Stowarzyszenia Sędziów „Themis”
21. Stowarzyszenie Prokuratorów Lex Super Omnia
22. Stowarzyszenie Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej,
23. Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych Lex Iustitia
24. Stowarzyszenie Sędziów „Themis”
25. Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”
26. Związek Zawodowy Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej

Z kolei w ramach opiniowania zaproszenie skierowano do następujących podmiotów:

1. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
2. Prezesi Sądów Apelacyjnych,
3. Rzecznik Praw Obywatelskich,
4. Krajowa Rada Sądownictwa,
5. Prokuratura Krajowa

Konsultacje publiczne oraz opiniowanie odbyły się w terminie od 27 sierpnia do 10 sierpnia 2021 r., przy czym przyjmowano także uwagi przesłane w późniejszym terminie, pod warunkiem zgłoszenia tego faktu opiekunowi merytorycznemu.

W procedurze opiniowania i konsultacji publicznych projektu ustawy wszystkim podmiotom umożliwiono zajęcie stanowiska w sprawie projektu, a także poddano analizie przedłożone przez te podmioty uwagi.

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania zgłoszono niewiele uwag do projektu ustawy: w ramach konsultacji: 0 uwag, a w ramach opiniowania wpłynęły uwagi z trzech podmiotów.

W ramach opiniowania uwagi zgłosił Rzecznik Praw Obywatelskich, który wskazał na wątpliwości interpretacyjne specyficznie określonego terminu *vacatio legis* (art. 3 projektu). Zgodnie z nim, ustawa miała wejść w życie „pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia”. Zdaniem RPO takie sformułowanie mogło tworzyć niejasność co do faktycznej daty wejścia w życie. Uwaga została uwzględniona i art. 3 projektu został zmieniony, a mianowicie wskazano, że ustawa wejdzie w życie w po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Ponadto w ramach opiniowania uwagi zgłosił Sąd Najwyższy w zakresie art. 1 projektu ustawy w jakim przepis ten odnosi się do ekstradycji cudzoziemca. Z opinii Sądu Najwyższego wynika, że przepis ten może budzić wątpliwości interpretacyjne w zakresie zawartego w art. 1 pkt 2 projektu odesłania – w zakresie nie uregulowanym w przepisach Umowy o handlu i współpracy – do „odpowiedniego” stosowania przepisów mających zastosowanie w stosunkach z państwami członkowskimi Unii Europejskiej (tj. między innymi do rozdziału 65B

k.p.k., w tym m.in. do art. 607p § 1 pkt 6 k.p.k.). Ponadto Sąd Najwyższy w swojej opinii zawarł uwagi również do art. 2 projektowanej ustawy w zakresie zasadności uwzględnienia w treści tegoż przepisu również zakazu ekstradycyjnego statuowanego w art. 55 ust. 4 Konstytucji RP, a inkorporowanego do treści art. 607p § 1 pkt 5 i 6 k.p.k., głównie w kontekście art. 602 Umowy o handlu i współpracy. Ministerstwo Sprawiedliwości uwag nie uwzględniło i wskazało, że polskie organy wymiaru sprawiedliwości nie będą miały kłopotów z interpretacją art. 1 pkt 2 projektowanej ustawy, w szczególności w zakresie odpowiedniego stosowania właściwych przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534 z późn. zm. „dalej zwaną „kpk”) w kontekście wykonania wyżej wskazanej Umowy o handlu i współpracy. W chwili obecnej praktyką jest bowiem odpowiednie stosowanie *ad casum*, gdy to konieczne w postępowaniu w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych regulowanych przez umowy, których stroną jest Unia Europejska, właściwych przepisów k.p.k. regulujących współpracę w ramach Unii Europejskiej. Powyższe znalazło swoje odzwierciedlenie również w uzasadnieniu projektu, który stanowi *de facto* element wykładni dokonywanej przez projektodawcę (wywiedziona z dotychczasowej praktyki sądowej), który podaje jasne wyjaśnienie zwrotu „stosuje się odpowiednio”. Odnośnie do drugiej uwagi wskazano, że w razie wątpliwości interpretacyjnych z art. 2 projektowanej ustawy, organy polskiego wymiaru sprawiedliwości w pierwszej kolejności będą stosowały przepisy Konstytucji RP, w tym zakaz ekstradycyjny zawarty w art. 55 ust. 4 Konstytucji RP. Stąd nie wydaje się za konieczne dokonanie zmian w art. 2 projektowanej ustawy.

2. Przedstawienie wyników konsultacji projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt ustawy nie wymagał przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej. W toku prac nad projektem w tym przedmiocie zgłoszenia nie wpłynęły.

Tabela uwag – Opinie – do projektu ustawy o wykonaniu Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, w zakresie współpracy w sprawach karnych, sporządzonej w Brukseli i Londynie dnia 30 grudnia 2020 r (UC96),

Nr uwagi	Zgłaszający	Do przepisu	Treść	Stanowisko MS
1.	SN	Art. 1 pkt 2	<p>Ponownego przeanalizowania wymaga treść projektowanego art. 1 w zakresie w jakim przepis ten odnosi się do ekstradycji cudzoziemca. Wydaje się bowiem, że może budzić wątpliwości interpretacyjne zawarte w art. 1 pkt 2 projektu odesłanie - w zakresie nie uregulowanym w przepisach Umowy o handlu i współpracy - do „odpowiedniego” stosowania przepisów mających zastosowanie w stosunkach z państwami członkowskimi Unii Europejskiej (tj. m.in. do rozdziału 65B k.p.k., w tym m.in. do art. 607p § 1 pkt 6 k.p.k.). Stosownie do wymogu określonego w art. 55 ust. 4 Konstytucji RP (a znajdującego odzwierciedlenie w treści art. 607p § 1 pkt 6 k.p.k.) ekstradycja jest zakazana, jeżeli dotyczy osoby podejrzanej o popełnienie bez użycia przemocy przestępstwa z przyczyn politycznych. Natomiast w Umowie o handlu i współpracy, w części trzeciej (której stosowaniu ma służyć opiniowana ustawa), w Tytule VII - „Przekazanie”, w art. 602 ust. 1 wyklucza się odmowę wykonania nakazu aresztowania na podstawie tego, że przestępstwo może być uznawane przez państwo wykonujące nakaz za przestępstwo polityczne, za przestępstwo związane z przestępstwem politycznym lub za przestępstwo popełnione z pobudek politycznych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Polskie organy wymiaru sprawiedliwości nie będą miały kłopotów z interpretacją art. 1 pkt 2 projektowanej ustawy, w szczególności w zakresie odpowiedniego stosowania właściwych przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534 z późn. zm. „dalej zwaną „kpk”) w kontekście wykonania wyżej wskazanej Umowy o handlu i współpracy. W chwili obecnej praktyką jest bowiem odpowiednie stosowanie <i>ad casum</i>, gdy to konieczne w postępowaniu w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych regulowanych przez umowy, których stroną jest Unia Europejska, właściwych przepisów k.p.k. regulujących współpracę w ramach Unii Europejskiej. Powyższe znalazło swoje odzwierciedlenie również w uzasadnieniu projektu, który stanowi <i>de facto</i> element wykładni dokonywanej przez projektodawcę (wywiedziona z dotychczasowej praktyki sądowej), który podaje jasne wyjaśnienie zwrotu „stosuje się odpowiednio”. Będzie</p>

Tabela uwag – Opinie – do projektu ustawy o wykonaniu Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, w zakresie współpracy w sprawach karnych, sporządzonej w Brukseli i Londynie dnia 30 grudnia 2020 r (UC96),

				to również stanowić ewentualną wskazówkę dla organu stosującego przepisy projektowanej ustawy w razie powzięcia przez niego jakichkolwiek wątpliwości
2.	SN	Art. 2	Opiniowana regulacja budzi wątpliwości w zakresie projektowanego art. 2. W kontekście treści powołanych wyżej przepisów, a w szczególności art. 602 Umowy o handlu i współpracy, zasadne wydaje się rozważenie uwzględnienia w treści projektowanego przepisu również zakazu ekstradycyjnego statuowanego w art. 55 ust. 4 Konstytucji RP, a inkorporowanego do treści art. 607p § 1 pkt. 5 i 6 k.p.k.	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z Konstytucją RP hierarchia aktów prawnych wygląda następująco: Konstytucja, umowy międzynarodowe ratyfikowane za zgodą wyrażoną w ustawie, ustawy, pozostałe umowy międzynarodowe, akty wykonawcze do ustaw. Umowa międzynarodowa, nawet ratyfikowana za zgodą wyrażoną w ustawie, nie może więc stać wyżej od Konstytucji w hierarchii źródeł prawa. Wobec powyższego wszelkie rozstrzygnięcia polskich organów wymiaru sprawiedliwości w pierwszej kolejności powinny uwzględniać pierwszeństwo Konstytucji RP zarówno przed ustawami krajowymi, jak i umowami międzynarodowymi. Oznacza to, że w razie wątpliwości interpretacyjnych z art. 2 projektowanej ustawy, organ polskiego wymiaru sprawiedliwości w pierwszej kolejności będzie stosował przepisy Konstytucji RP, w tym zakaz ekstradycyjny zawarty w art. 55 ust. 4 Konstytucji RP.

Tabela uwag – Opinie – do projektu ustawy o wykonaniu Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, w zakresie współpracy w sprawach karnych, sporządzonej w Brukseli i Londynie dnia 30 grudnia 2020 r (UC96),

3.	RPO	Art. 3	<p>Wątpliwości powodować może jedynie specyficznie określony termin <i>vacatio legis</i> (art. 3 projektu). Zgodnie z nim, ustawa ma wejść w życie „pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia”. Takie sformułowanie tworzyć może niejasność co do faktycznej daty wejścia w życie. Przykładowo, gdyby ustawa została opublikowana w dniu 20 października 2021 r., dopuszczalna wydaje się zarówno interpretacja tego przepisu wskazująca, że ustawa wchodzi w życie w dniu 1 listopada 2021 r., jak i ta, że właściwą datą jest 1 grudnia 2021 r. Ponadto taka technika określenia <i>vacatio legis</i> nie występuje wśród dopuszczalnych sposobów sformułowania tego terminu wymienionych w § 45 ust. 1 Zasad Techniki Prawodawczej. W celu rozwiania tych wątpliwości zasadne wydaje się zamiast tego określenie <i>vacatio legis</i> jako konkretny termin, wyrażony w dniach, począwszy od dnia promulgacji ustawy. Mógłby to być przykładowo termin 90 dni, który powinien być wystarczający na dokonanie czynności związanych z częściowym wycofaniem deklaracji złożonej na podstawie 603 ust. 2 umowy pomiędzy UE i Wielką Brytanią.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Art. 3 projektu został zmieniony, a mianowicie wskazano, że ustawa wejdzie w życie w po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.</p>
----	-----	--------	--	--

Minister do Spraw Unii Europejskiej

DPU.E.920.2703.2021.JS(27)
Warszawa, 30 stycznia 2023 r.
Dot.: RM-0610-10-23

Pan Łukasz Schreiber
Minister-Członek Rady Ministrów
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu o wykonaniu Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, w zakresie współpracy w sprawach karnych*, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra do Spraw Unii Europejskiej

Karolina Rudzińska

Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości